

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Tiedonantoja</i>	
	Komissio	
2001/C 235/01	Euron kurssi	1
2001/C 235/02	Saksan liittotasavallan liittohallituksen 11 päivänä kesäkuuta 2001 antama tiedonanto	2
2001/C 235/03	Valtiontuki ja riskipääoma ⁽¹⁾	3
2001/C 235/04	Erityisluonnetta koskevista todistuksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2082/92 8 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu rekisteröintihakemuksen julkaiseminen	12
	II <i>Valmistavat säädökset</i>	
	.....	
	III <i>Tiedotteita</i>	
	Euroopan parlamentti	
2001/C 235/05	<i>Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä C 235 E</i> julkaistut kirjalliset kysymykset ja vastaukset	15

I

(Tiedonantoja)

KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾**20. elokuuta 2001**

(2001/C 235/01)

1 euro	=	7,4459	Tanskan kruunua
	=	9,4235	Ruotsin kruunua
	=	0,633	Englannin puntaa
	=	0,9149	Yhdysvaltain dollaria
	=	1,4145	Kanadan dollaria
	=	110,18	Japanin jeniä
	=	1,5187	Sveitsin frangia
	=	8,1135	Norjan kruunua
	=	89,25	Islannin kruunua ⁽²⁾
	=	1,7145	Australian dollaria
	=	2,0864	Uuden Seelannin dollaria
	=	7,605	Etelä-Afrikan randia ⁽²⁾

⁽¹⁾ *Lähde:* Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

⁽²⁾ *Lähde:* Komissio.

Saksan liittotasavallan liittohallituksen 11 päivänä kesäkuuta 2001 antama tiedonanto

(2001/C 235/02)

1. Saksan liittotasavallan hallitus on päättänyt muuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisen lentoliikenteen reiteille 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti Erfurtin ja Münchenin välillä harjoitettavalle säännölliselle lentoliikenteelle asettamia julkisen palvelun velvoitteita 29 päivästä lokakuuta 2001. Asiaa koskeva ilmoitus julkaistiin 20 päivänä huhtikuuta 2000 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* C 114/5.

2. Julkisen palvelun velvoitteet ovat seuraavat:

2.1 Vähimmäisvuoroväli

Vähintään kolme edestakaista lentoa on lennettävä päivittäin maanantaista perjantaihin. Münchenistä on oltava suorat jatkolentomahdollisuudet.

Nämä vaatimukset koskevat koko vuotta. Joulun ja uudenvuoden välillä lentoliikennettä on mahdollista supistaa.

2.2 Matkustajakapasiteetti

Lennoilla on käytettävä lentokoneita, joiden kapasiteetti on vähintään 30 matkustajapaikkaa.

2.3 Aikataulut

Lennot on lennettävä kello 6.00 ja 21.00 välillä. Aikataulut on laadittava siten, että Münchenissä on mahdollista suorittaa koneen vaihto kyseeseen tuleville lentoasemille. Tämänhetkisten aikataulujen mukaan vaihtajat tärkeimmille lentoasemille lähteille lennoille ovat:

- 1) 10.00–11.00
- 2) 15.00–15.35
- 3) 19.00–20.00.

2.4 Lentokalusto

Reiteillä on käytettävä paineistettuja lentokoneita. Lennot on tehtävä IFR-olosuhteissa (Instrument Flight Rules).

2.5 Hinnat

Yhdensuuntaisen lennon korkein perushinta välillä Erfurt–München saa olla enintään 400,00 Saksan markkaa (204,52 euroa), johon saa lisätä arvonlisäveron ja mahdolliset maksut. On huolehdittava siitä, että lentoyhtiöt tekevät IATA:n sääntöjen mukaiset sopimukset jatkolentohinnoista.

2.6 Palvelun jatkuvuus

Suoraan lentoliikenteenharjoittajasta johtuvista syistä peruutettujen lentojen määrä ei saa ylittää vuoden aikana kahta prosenttia suunnitelluista lennoista.

3. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajille ilmoitetaan, että kyseisten lentopalvelujen tarjoamisesta julkaistaan tarjouskilpailu, ja liikenne on aloitettava 29 päivänä lokakuuta 2001, jollei yksikään lentoliikenteen harjoittaja ole 28 päivänä syyskuuta 2001 mennessä ilmoittanut aikeestaan aloittaa säännöllistä lentoliikennettä kyseisellä reitillä julkisen palvelun velvoitteiden mukaisesti korvausta pyytämättä. Asetuksen (ETY) N:o 2408/92 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen tarjouspyyntö julkaistaan lähiaikoina *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Lisätietoja saa osoitteesta:

Thüringer Ministerium für Wirtschaft, Arbeit und Infrastruktur
Referat Luftverkehr
Postfach 242
D-99005 Erfurt
Puhelin (49-361) 379 76 40
Faksi (49-361) 379 76 09.

VALTIONTUKI JA RISKIPÄÄOMA

(2001/C 235/03)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I Johdanto

- I.1 Komissio on julkistanut yleiset toimintalinjansa riskipääomamarkkinoiden edistämiseksi ⁽¹⁾ yhteisössä. Se on ilmaissut huolensa esimerkiksi yritysten liiallisen velkarahoitusriippuvuuden riskeistä yhteisössä ⁽²⁾ ja korostanut mahdollisuuksia edistää kasvua ja työpaikkojen luomista kasvattamalla riskipääomamarkkinoita ⁽³⁾. Komissio uskoo, että velanhoidokustannusten ja useiden luottolaitosten riskinottohaluttomuuden vuoksi oman pääoman ehtoinen rahoitus tai välirahoitus olisi tietyn tyyppisten tai tietyssä elinvaiheessa olevien yritysten tarpeita ajatellen pelkkää lainarahoitusta parempi vaihtoehto.
- I.2 Riskipääomaan sitoutuminen esitettiin laajempaan yhteisön tavoitteena Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa, jossa päätettiin Riskipääomaa koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon määrääjäksi vuosi 2003 ja kannustettiin suuntaamaan rahoitusta yritysten perustamisen, huipputeknologian yritysten ja mikroyritysten tukemiseen sekä muihin Euroopan investointipankin (EIP) ehdottamiin riskipääoma-aloitteisiin.
- I.3 Oman pääoman ehtoisen rahoituksen puute viittaa siihen, että pääomamarkkinoiden jatkuva epätäydellisyys estää tarjontaa ja kysyntää kohtaamasta toisiaan kummankin osapuolen kannalta hyväksyttävään hintaan. Tämä vaikuttaa Euroopan pk-yrityksiin kielteisesti, kun niiden asemaa verrataan vastaavien yritysten asemaan Pohjois-Amerikassa. Puute koskee toisaalta huipputekniikan innovatiivisia ja useimmiten nuoria yrityksiä, joissa on paljon kasvumahdollisuuksia, ja toisaalta monenlaisia eri-ikäisiä ja eri aloilla toimivia yrityksiä, joiden kasvumahdollisuus on pienempi ja jotka eivät löydä laajentumishankkeilleen rahoitusta ilman ulkoista riskipääomaa.
- I.4 Oman pääoman ehtoisen rahoituksen tarjoaminen varsinkin pienemmille yrityksille tarjoaa haasteita niin sijoittajille kuin yrityksillekin. Sijoittajan on analysoitava huolellisesti sekä tarjottavia vakuuksia (lainanantajana toimiessaan) että

liikestrategiaa kokonaisuudessaan. Yritykselle haasteen muodostaa tilanne, jossa sen on jaettava määräysvalta ulkopuolisen sijoittajan kanssa ehkä ensimmäistä kertaa yrityksen olemassaolon aikana.

- I.5 Viranomaiset ovat ryhtyneet tukemaan riskipääomamarkkinoita erilaisin toimenpitein, koska riskipääoman tarjoamisen lisäämiseen on todettu liittyvän etuja ja koska tunnetaan myös ne haasteet, joita talouden toimijat kohtaavat ryhtyessään toimimaan riskipääomamarkkinoilla. Komissio on ehdottanut riskipääomamarkkinoiden kasvun edistämiseksi useita toimenpiteitä (etenkin Riskipääomaa koskevassa toimintasuunnitelmassa). Niitä ovat muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- yrittäjyyden edistäminen;
- omaa pääomaa koskevien verotuksellisten esteiden, esimerkiksi velkarahoitusta epäedullisemmän kohtelun vähentäminen;
- markkinoiden yhdistämistoimenpiteet;
- lainsäädännöllisten esteiden keventäminen muun muassa poistamalla tietyn tyyppisten rahoituslaitosten (esimerkiksi eläkerahastojen) sijoituksiin liittyviä rahoituksia sekä yritysten perustamiseen liittyvien hallinnollisten menettelyjen keventäminen.

- I.6 Komissio on todennut, että yhteisön riskipääomamarkkinoiden kehittämisstrategian taustalla on filosofia, jonka mukaan on ensisijaisen tärkeää luoda suotuisa toimintaympäristö uusien ja innovatiivisten yritysten perustamiselle ja niiden toiminnan jatkamiselle edellä esitettyjen kaltaisten rakenteellisten ja horisontaalisten toimenpiteiden avulla ⁽⁴⁾. Tämä heijastaa sitä, että riskipääoman tarjoaminen on ensisijaisesti kaupallista toimintaa, johon liittyy kaupallisia päätöksiä. Taloudellisten ja julkiseen talouteen liittyvien tekijöiden vuoksi riskipääomaa ei voida, eikä sitä tulisi edes yrittää, lisätä yhteisön toivomaan määrään asti yksinomaan julkisin varoin. Keskeisenä haasteena onkin tarjota sellaiset olosuhteet, joissa Euroopassa olevia suuria yksityisen pääoman varantoja käytetään tällaisiin investointeihin. Tämä on yhtä suuri haaste yrittäjien pääoman kysynnän kuin sijoittajien pääoman tarjonnan kehitykselle.

- I.7 Komissio on kuitenkin myöntänyt, että riskipääomatoimenpiteiden ”julkisella rahoituksella on ainoastaan rajallinen rooli markkinoilla havaittavien ongelmien ratkaisukeinona” ⁽⁴⁾. Kansalliset viranomaiset ovat tukeneet julkisella pääomalla useita ohjelmia, joilla pyritään lisäämään ris-

⁽¹⁾ Vuonna 1998 antamassaan asiakirjassa Riskipääoma: Avain työpaikkojen luomiseen Euroopan unionissa (SEC(1998) 552 lupullinen, 31. maaliskuuta 1998) komissio määritteli riskipääoman oman pääoman ehtoiseksi rahoitukseksi käynnistys- ja kehittämissvaiheessa oleville yrityksille. Kyseistä termiä käytetään samassa merkityksessä myös tässä asiakirjassa. Termillä ”pääomasijoittaminen” (venture capital) puolestaan tarkoitetaan toimintaa, jossa tätä tarkoitusta varten perustetut sijoitusrahastot (pääomasijoitusrahastot) tarjoavat riskipääomaa. Nämä rahastot tarjoavat usein pääoma- ja välirahoitusta sekä pääomalainan muotoista rahoitusta yhdistelmänä, minkä vuoksi termi pääomasijoittaminen viittaa tähän rahoitukseen kokonaisuudessaan.

⁽²⁾ Talousuudistus: kertomus yhteisön tuote- ja pääomamarkkinoiden toiminnasta, KOM(1999) 10, 20. tammikuuta 1999.

⁽³⁾ Riskipääoma: Avain työpaikkojen luomiseen Euroopan unionissa, SEC(1998) 552 lupullinen, 31. maaliskuuta 1998.

⁽⁴⁾ Kertomus riskipääomaa koskevan toimintasuunnitelman edistymisestä, KOM(2000) 658 lopullinen, 18. lokakuuta 2000, 3.4 kohta.

kipääoman tarjontaa. Komissio on tehnyt ehdotuksen, jonka mukaan rakennerahastojen kohdealueilla rahastot voisivat osallistua pk-yrityksille tarkoitettujen riskipääomarahastojen yhteisrahoitukseen valtiontukisääntöjen mukaisesti. Neuvosto on hyväksynyt kyseisen komission ehdotuksen. Komissio uskoo, että avustusrahoituksen korvaaminen riskipääomalla (ja myös lainarahoituksella) mahdollistaa rakennerahastojen tuensaajien lisäämisen samalla kun luotua työpaikkaa kohti aiheutuvat kustannukset pienenevät ja saavutetaan parempi kustannustehokkuus.

I.8 Nämä toimenpiteet nostavat väistämättä esiin kysymyksen niiden yhteensopivuudesta perustamissopimuksen valtiontukea koskevien artiklojen kanssa ⁽⁵⁾.

II Tämän asiakirjan tarkoitus ja soveltamisala sekä suhde muihin asiakirjoihin

II.1 Tällä asiakirjalla on seuraavat kaksi päätavoitetta:

- a) Määrittää, miten komissio soveltaa EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa esitettyä valtiontuen määritelmää toimenpiteisiin, joilla pyritään tarjoamaan riskipääomaa tai edistämään sen saatavuutta (riskipääomatoimenpiteet).
- b) Tarjota uusia perusteita, joiden nojalla komissio voi hyväksyä tällaiset valtiontukitoimenpiteet, vaikka ne eivät olisi muiden komission antamien suuntaviivojen, tukipuitteiden tai sääntöjen mukaisia.

II.2 Lisäksi asiakirjassa pyritään selittämään, miksi valtiontuen valvonta tällä alalla on välttämätöntä ja miksi nykyisiä suuntaviivoja on vaikea soveltaa kyseisiin toimenpiteisiin, sekä perustelemaan, miksi komission mielestä uudet perusteet ovat välttämättömiä ja aiheellisia.

II.3 Tällä asiakirjalla ei kyseenalaisteta sellaisten valtiontukitoimenpiteiden soveltuvuutta, jotka ovat muiden komission hyväksymien suuntaviivojen, tukipuitteiden tai säädösten mukaisia.

⁽⁵⁾ EY:n perustamissopimuksen artikloja valtion tuesta sovelletaan ainoastaan kansallisiin (tai ylikansallisiin) toimenpiteisiin, mutta johdonmukainen politiikka edellyttää, etteivät yhteisön tasolla toteutetut toimenpiteet ole ristiriidassa valtiontukisääntöjen kanssa.

II.4 Tällä asiakirjalla ei luoda poikkeuksia valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annetuissa yhteisön suuntaviivoissa ⁽⁶⁾ oleviin säännöksiin.

II.5 Komissio kiinnittää erityisesti huomiota tarpeeseen estää tämän tiedonannon käyttö voimassa olevien puitteiden ja suuntaviivojen periaatteiden kiertämiseen.

III Riskipääomatoimenpiteisiin käytettävän julkisen rahoituksen valvonnan syyt

III.1 EY:n perustamissopimuksen mukaan komission on valvottava yhteisössä myönnettävää valtiontukea, mutta lisäksi aivan samoin kuin muiden julkisten interventoiden kohdalla kansallisten viranomaisten ja yhteisön on päätettävä julkisten varojen sitomisesta tai niiden käytön sallimisesta riskipääoman lisäämiseen vähennettävä mahdollisimman pieneksi seuraaviin kolmeen erilliseen joskin toisiinsa liittyvään riskien ryhmään kuuluvat vaarat:

- a) Vaara, että tuensaajille (sijoittajille tai yrityksille) aiheutuva etu vääristää aiheettomasti niiden kilpailua sisämarkkinoilla toimivien kilpailijoidensa kanssa.
- b) Julkisten varojen tarpeettoman käytön vaara eli kannustavan vaikutuksen puuttuminen. Jotkut julkisin varoin tuetut yritykset olisivat saattaneet saada rahoitusta samoin ehdoin myös ilman julkista rahoitusta. On todisteita siitä, että näin on tapahtunut, vaikka väin vähäisessä määrin. Tällöin julkisia varoja käytetään tarpeettomasti.
- c) Syrjäytymisvaikutuksen vaara. Toimenpiteet, joita rahoitetaan julkisista varoista, voivat aiheuttaa, etteivät muut mahdolliset sijoittajat halua tarjota pääomaa tiettyyn kohteeseen.

III.2 Kaikki riskipääomaohjelmien hyväksi toteutetut julkiset toimenpiteet eivät sisälly EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan valtiontuen määritelmään, ja sen vuoksi jäävät komission valtiontuen valvonnan ulkopuolelle. Tämän asiakirjan seuraavassa jaksossa määritellään, miten komissio tulkitsee valtiontuen määritelmää riskipääomatoimenpiteiden kohdalla.

⁽⁶⁾ EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.

IV EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltaminen riskipääomatoimenpiteisiin

IV.1 Kun kyseessä on avustuksen tai lainan muodossa toteutettu toimenpide, on yleensä helppo määrittää, mikä yritys on mahdollinen tuensaaja. Tämän perusteella voidaan arvioida, sisältyykö toimenpiteeseen valtiontukea. Eräät riskipääomamarkkinoita edistävät toimenpiteet ovat kuitenkin monimutkaisempia, sillä niissä viranomaiset luovat kannusteita tietyille talouden toimijoiden ryhmälle (sijoittajille), jotta nämä tarjoaisivat rahoitusta toiselle ryhmälle (esimerkiksi pienyrityksille). Toimenpiteestä riippuen tuensaajia voivat olla jompaankumpaan tai kumpaankin ryhmään kuuluvat yritykset, vaikka viranomaisten aikomuksena onkin voinut olla tukea vain jälkimmäistä ryhmää⁽⁷⁾. Lisäksi tietyissä tapauksissa toimenpiteellä tuetaan rahaston tai jonkin muun sellaisen sijoitusvälineen perustamista, jonka olemassaolo ei riipu sijoittajista eikä yrityksistä, joihin sijoitetaan. Näissä tapauksissa on harkittava, onko tuensaajana rahasto tai väline.

IV.2 Riskipääomatoimenpiteitä arvioidessaan komission on otettava huomioon mahdollisuus, että toimenpide voi sisältää tukea ainakin kolmella eri tasolla:

i) tuki sijoittajille,

ii) tuki rahastolle tai välineelle, jonka kautta toimenpide toteutetaan (rahaston tai rahastojen kohdalla kyseessä voi olla useampikin taso) ja

iii) tuki yrityksille, joihin sijoitetaan.

IV.3 Jotta toimenpide kuuluisi EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, sen on täytettävä samanaikaisesti seuraavat neljä edellytystä:

i) Toimenpiteeseen käytetään valtion varoja. Jos viranomaiset osallistuvat suoraan riskipääomatoimenpiteiden rahoitukseen, tai antavat sijoittajille veroetuja, tämä on yleensä selvää.

ii) Toimenpide vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella komission on oletettava, että kyseessä on todennäköisesti valtiontuki aina, kun valtion varoja käytetään tavalla, jota tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja ei hyväksyisi. Jos taas viranomainen sijoittaa ehdoin, jotka yksityisenkin sijoittaja hyväksyisi, tästä ei koidu etua, eikä kyse tällöin ole valtiontuesta⁽⁸⁾. Kun valtion varoja annetaan yrityksen käyttöön samoin ehdoin, joita myös markkinataloussijoittajat soveltavat (tasavertaisuusperiaate), voidaan näin ollen yleensä päätellä, ettei toimenpide aiheuta mainittua etua. Jos valtiontuki kuitenkin annetaan edullisemmin ehdoin, kyseessä on yleensä etu.

iii) Etu on valikoiva, eli se kohdistuu vain tiettyihin yrityksiin. Toimenpide ei ole valikoiva, jos sitä sovelletaan kaikkiin jäsenvaltion alueella sijaitseviin yrityksiin rajoituksetta tai jos sen myöntämiselle ei ole asetettu alakohtaisia tai maantieteellisiä edellytyksiä⁽⁹⁾. Toisaalta toimenpide, jota luonteensa puolesta voidaan soveltaa vaintiettyihin yrityksiin, on valikoiva. Toimenpide on valikoiva myös silloin, kun sen avulla voidaan tehdä sijoituksia vain tiettyihin, esimerkiksi ala- tai aluekohtaisesti rajattuihin yrityksiin. On kuitenkin huomattava, että sijoittajan suhteen yleinen (eli kaikkien sijoittajien käytettävissä oleva) toimenpide voi olla valikoiva niiden yritysten suhteen, joihin sijoitetaan⁽¹⁰⁾.

iv) Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Koska pääomasijoittamisessa käydään laajaa jäsenvaltioiden välistä kauppaa ja koska kaikilla sijoittajilla hyödyttävillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan sijoittajien tekemiin sijoituspäätöksiin, komissio katsoo, että tämä edellytys täyttyy yleensä aina sijoittajien hyväksi toteutettujen riskipääomatoimenpiteiden kohdalla. Arvioidessaan kauppaan aiheutuvia vaikutuksia komission on otettava huomioon yleiset vaikutukset pääomamarkkinoihin. Se ei saa tyytyä tarkastelemaan ainoastaan vaikutuksia sijoittajiin, jotka ovat voineet aiemmin toimia pääomamarkkinoilla tarjoamassa pääomaa toimenpiteen kohteena oleville yrityksille. Komissio katsoo tämän edellytyksen täyttyvän kaikilla tasoilla, joilla muut kriteerit täyttyvät, paitsi jos voidaan osoittaa, että sijoitukset tehdään yrityksiin, joiden toimialalla ei käydä jäsenvaltioiden välistä kauppaa⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Komission päätös 4. lokakuuta 2000 asiassa N:o 172/2000 (Irlanti) Seed and Venture Capital Fund Scheme (EYVL C 37, 3.2.2001, s. 48).

⁽⁹⁾ Tällainen tapaus on esimerkiksi verotoimenpide, jolla edistetään tiettyihin rahoitusvälineisiin kohdistuvia investointeja.

⁽¹⁰⁾ Ks. esimerkiksi yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 19. syyskuuta 2000 asiassa C-156/98, *Saksa v. komissio* (ei vielä julkaistu).

⁽¹¹⁾ Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin on todennut seuraavaa: Perustellessaan päätöstään *tukiohjelman* soveltuvuudesta yhteismarkkinoille komissio voi tyytyä tutkimaan käsiteltävänä olevan ohjelman piirteitä voidakseen arvioida, aiheuttaako se tuensaajille huomattavaa etua suhteessa niiden kilpailijoihin ja onko se omiaan hyödyttämään oleellisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan osallistuvia yrityksiä (kursivointi lisätty). Asia 248/84, *Saksan liittotasavalta v. komissio*, Kok. 1987, s. 4013, 18 kohta.

⁽⁷⁾ Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että 87 artiklassa ei kyseisiä valtion interventioitoimenpiteitä erotella niiden syiden tai tavoitteiden mukaan, vaan niiden vaikutusten mukaan. Ks. yhteisöjen tuomioistuimen antama tuomio asiassa 173/73, *Italia v. komissio* Kok. 1974.

IV.4 Komissio on julkaissut useita asiakirjoja, joissa tulkitaan niitä edellytyksiä, joiden nojalla yksittäiset toimenpiteet sisältyvät valtiontuen määritelmään, ja jotka voivat olla merkityksellisiä riskipääomatoimenpiteiden kannalta. Näitä asiakirjoja ovat muun muassa vuonna 1984 annettu valtion suorittamia pääomansiirtoja koskeva tiedonanto⁽¹²⁾, vuonna 1988 annettu tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta yritysten välittömään verotukseen⁽¹³⁾ ja tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta takauksina myönnettyihin valtiontukiin⁽¹⁴⁾. Komissio soveltaa näitä asiakirjoja myös tulevaisuudessa arvioidessaan, sisältykö riskipääomatoimenpiteisiin valtiontukea.

IV.5 Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti komissio ottaa huomioon seuraavat tekijät tehdessään päätöksen siitä, sisältääkö toimenpide valtiontukea eri tasoilla.

(1) TUKI SIOITTAJILLE

Sijoittajille aiheutuu etua, kun toimenpide antaa niille mahdollisuuden hankkia osuuden yrityksen tai yritysryhmän osakkeista edullisemmin ehdoin kuin julkiset sijoittajat tai kuin jos ne olisivat toteuttaneet vastaavan investoinnin ilman toimenpidettä⁽¹⁵⁾. Tämä pitää paikkansa myös silloin, kun toimenpide saa sijoittajan myöntämään edun kyseessä olevalle yritykselle tai yrityksille. Se, että markkinoiden toiminnan riittämättömyyden vuoksi sijoittajat eivät muutoin tekisi vastaavia sijoituksia, ei yksin riitä kumoamaan olettamusta, jonka mukaan kyseessä on etu. Itse asiassa sijoittajille tarjotaan edullisempia ehtoja niiden tekijöiden korvaamiseksi, jotka aiheuttavat markkinoiden riittämätöntä toimintaa, ja komission mielestä tätä on pidettävä etuna, joka sijoittajien ollessa yrityksinä ja muiden edellä esitettyjen edellytysten (varsinkin valikoivuusedellytyksen) täyttyessä on tukea. Jos etu kuitenkin rajoitetaan markkinoiden riittämättömyyttä aiheuttavien tekijöiden korjaamiseksi välttämättömään määrään, sen voidaan rajallisten vaikutustensa vuoksi katsoa olevan perustamissopimuksen määräyksen mukaista, mikäli jäljempänä VIII jaksossa esitettyjä periaatteita noudatetaan.

(2) TUKI VÄLITTÄJÄNÄ TOIMIVALLE VÄLINEELLE TAI RAHASTOLLE

Yleensä komissio katsoo, että rahasto ei ole varsinainen tuensaaja, vaan väline, jolla tuki siirretään sijoittajille ja/tai

yrityksille, joihin sijoitetaan. Rahasto voi kuitenkin tietyissä tapauksissa, etenkin silloin, kun toimenpiteisiin sisältyy pääomansiirtoja useita eri sijoittajia käsittävien rahastojen hyväksi, olla luonteeltaan verrattavissa itsenäisen yritykseen. Tällöin on yleensä kyseessä tuki, jollei sijoitusta tehdä ehdoin, jotka markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja voi hyväksyä, eikä siis anna tuensaajalle etua.

(3) TUKI YRITYKSILLE, JOIHIN SIOITETAAN

Myös tässä tapauksessa on tarkasteltava, onko yritys saanut sijoituksen ehdoin, jotka markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja voisi hyväksyä. Tulos voi olla myönteinen esimerkiksi silloin, kun riskipääomatoimenpiteenä toteutettu sijoitus tehdään tasavertaisesti yksityisen sijoittajan tai yksityisten sijoittajien kanssa. Jos näin ei tehdä, on merkittävää, joskaan ei ratkaisevaa, että sijoituspäätösten tekijät ovat riskipääomarahastojen kaupallisen toiminnan johtajia tai sijoittajien edustajia, jotka pyrkivät varmistamaan rahastolle mahdollisimman suuren tuoton. Komission on otettava huomioon mahdollisuus, että rahastoihin sijoituksia tekeville myönnetty edut siirtyvät yrityksille, joihin sijoitetaan, jos rahasto ei tee sijoituksia tasavertaisesti markkinataloudessa toimivan yksityisen sijoittajan kanssa. Jos riskipääomatoimenpide on vähentänyt riskejä ja/tai lisännyt sijoittajan tietyistä investoinnista saamaa tuottoa, ei sijoittajien enää voida sanoa toimivan tavanomaisen markkinataloussijoittajan tavoin⁽¹⁶⁾.

IV.6 Toimenpiteen muodosta riippuu, sisältykö siihen tukea ja mille tasolle mahdollinen tuki kohdistuu. Komissiolla on kokemusta toimenpiteistä, joissa sijoittajien tasolla on kyse yleisestä toimenpiteestä, mutta joissa yksittäisten yritysten tasolla on kyse valtiontuesta⁽¹⁷⁾, ja toisaalta toimenpiteitä, jotka tarjoavat valtiontukea sijoittajille, mutta eivät edellä kuvatun tasavertaisuusperiaatteen nojalla niille yrityksille, joihin sijoitetaan⁽¹⁸⁾, sekä toimenpiteitä, jotka voivat olla valtiontukea useammalla kuin yhdellä tasolla⁽¹⁹⁾.

IV.7 Jos kaikki tuensaajille myönnetty tuki on EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 69/2001⁽²⁰⁾, tarkoitettua vähämerkityksistä tukea, sen ei katsota täyttävän kaikkia EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa esitet-

⁽¹²⁾ EY:n tiedote N:o 9/1984, toistettu julkaisussa Kilpailuoikeus Euroopan yhteisössä, osa IIA, s. 133.

⁽¹³⁾ EYVL C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽¹⁴⁾ EYVL C 71, 11.3.2000, s. 14. Valtion riskipääomasijoituksiin myönnetään takauksiin sisältyy sijoittajalle myönnettävää tukea todennäköisemmin kuin perinteisiin lainan vakuudeksi annettuihin takauksiin, joiden yleensä katsotaan sisältävän tukea lainansaajalle, ei lainanantajalle.

⁽¹⁵⁾ Näin voi tapahtua, jos sijoittajat saavat toimenpiteellä rahoitusta tällaisiin osakkuuksiin sijoittamiseen ja jos rahoitus myönnetään edullisemmin ehdoin kuin markkinoilta saataisiin.

⁽¹⁶⁾ Esim. komission päätös 98/476/EY (EYVL L 212, 30.7.1998, s. 50). Yhteisöjen tuomioistuinten tuomio asiassa C-156/98, joka mainitaan alaviitteessä 11, koski tätä tapusta.

⁽¹⁷⁾ Ks. alaviite 17.

⁽¹⁸⁾ Esim. päätös asiassa N 705/99, Yhdistyneen kuningaskunnan huiputeknologiarahasto.

⁽¹⁹⁾ Päätös 2001/406/EY asia C 46/2000, Viridian Growth Fund (EYVL L 144, 30.5.2001, s. 23).

⁽²⁰⁾ EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30.

tyjä edellytyksiä. Riskipääomatoimenpiteiden kohdalla vähämerkityksistä tukea koskevan säännön soveltamista haittaavat laskentaongelmat (katso myös V kohta) sekä se, että toimenpide tukee kohdeyritysten lisäksi myös muita sijoittajia. Asetusta sovelletaan kuitenkin tapauksissa, joissa nämä ongelmat voidaan ratkaista. Jos ohjelmalla tarjotaan kolmen vuoden ajan kullekin yritykselle julkista pääomaa enintään 100 000 euroa, kyseisille yrityksille myönnetty tuki noudattaa varmasti asetuksessa säädetyt rajoja.

V Riskipääomatoimenpiteiden yhteismarkkinoille soveltuvuuden arviointi valtioneuvostojen nojalla: nykyisten säännösten soveltaminen

V.1 Kun toimenpiteisiin sisältyy valtiontukea, komission on arvioitava, soveltuvatko ne yhteismarkkinoille EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla. Useimmat riskipääomatoimenpiteistä voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuviksi ainoastaan 3 kohdan a alakohdan (toimenpiteet, joita sovelletaan yksinomaan kyseisen poikkeuksen soveltamisalueella), 3 kohdan c alakohdan tai 3 kohdan d alakohdan nojalla.

V.2 Riskipääomatoimenpiteiden välittömiin tavoitteisiin kuuluu todennäköisesti pk-yritysten ja varsinkin uusien tai innovatiivisten taikka suuren kasvumahdollisuuden omaavien yritysten kehittäminen, ja/tai tietyn alueen edistäminen. Komissio on antanut ohjeita, joiden mukaan valtiontuki voidaan hyväksyä 87 artiklan 3 kohdan a tai c alakohdan nojalla, jos tuella on mainitut tavoitteet⁽²¹⁾. Toimenpidettä suunnittelevien viranomaisten tavoitteena voi myös olla rohkaista useita sijoittajia tarjoamaan tätä rahoitusmuotoa. Tämän alan valtiontuesta ei ole laadittu asiakirjoja, eikä sitä ole nimenomaisesti tunnustettu yhteisön tavoitteeksi, joka sinänsä voisi oikeuttaa valtiontuen⁽²²⁾. Tämä ei kuitenkaan estä sitä, että tuen voitaisiin katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille, jos se täyttää muiden suuntaviivojen tai puitteiden edellytykset.

V.3 Niille nykyisille suuntaviivoille tai puitteille, joiden mukaan valtiontuki voidaan hyväksyä 87 artiklan 3 kohdan a tai c alakohdan nojalla, on yhteistä se, että tuki hyväksytään tiettyyn rajaan saakka, joka on tuensaajayrityksen tietyistä kustannuksista laskettu kiinteänä prosenttiosuutena ilmaistu avustusekvivalentti. Nämä tukikelpoiset kustannukset ovat pääasiassa kiinteitä investointeja tontteihin, rakennuksiin, uusiin tuotantolaitteisiin ja aineettomaan käyttöomaisuuteen (esimerkiksi patenteihin tai taitotietoon), käyttöomaisuusinvestointeihin liittyviä työvoimakustannuk-

sia sekä konsultointipalvelujen kustannuksia. Riskipääomatoimenpiteitä ei näiden sääntöjen nojalla useinkaan voida pitää yhteismarkkinoille soveltuvina seuraavista syistä:

a) Oman pääoman avustusekvivalenttia on vaikea laskea. Komissio on laatinut avustusekvivalentin laskemisesta säännöt, joiden mukaan se lasketaan lainoista ja takauksista⁽²³⁾, mutta omalle pääomalle ei ole olemassa vastaavaa kaavaa. Komissio katsoo kuitenkin, ettei pelkkä laskemisen vaikeus riitä perusteeksi siihen, että toimenpide olisi yhteismarkkinoille soveltumaton. Komissio tutkii mahdollisuuksia laskentamenetelmän kehittämiseksi ja ottaa vastaan ehdotuksia laskentamenetelmistä riskipääomatoimenpiteitä koskevien ennakoilmoitusten yhteydessä⁽²⁴⁾.

b) Yhteysttä tukikelpoisiin kustannuksiin on vaikea määrittää. Tämä koskee erityisesti toimenpiteitä, jotka sisältävät kannusteita sijoittajille, ja erityisesti rahastojen muodossa toteutettavia toimenpiteitä. Tällainen yhteys, jota rahastoissa toimivat sijoittajat edellyttävät, ei sovellu helposti kaupallisen rahaston hoitoon ja voi aiheuttaa tarkastus- ja täytäntöönpano-ongelmia.

c) Sijoittajille tukea tarjoavien toimenpiteiden ongelmana on se, ettei kyseistä tukea voida hyväksyä minkään nykyisen säännöksen nojalla.

V.4 Komissio uskoo, että tukikelpoisiin kustannuksiin perustuvan lähestymistavan käytölle on yleensä hyviä syitä. Se tuo varmuutta, ennustettavuutta sekä perustan tuen rajoittamiselle. Lisäksi sillä varmistetaan alueiden ja jäsenvaltioiden tasavertainen kohtelu. Lähestymistapa on toiminut hyvin menneisyydessä ja suurin osa valtiontuen valvonnasta perustuu sille todennäköisesti myös tulevaisuudessa. Komission mielestä tästä lähestymistavasta poikkeamiseen tarvitaan hyvät perusteet.

V.5 Tukikelpoisten kustannusten periaatteesta poikkeamisen vaarana on erityisesti, että valtiontukena voidaan hyväksyä myös toimintatuki, jolla katetaan vain yrityksen tavanomaisia toimintakustannuksia. Komission mielestä, tuki, jonka ansiosta tuensaajalle ei välttämättä aiheudu kaupallisesta kannattamattomuudesta sen tavanomaisia seurauksia, kuuluu kilpailua eniten vääristäviin valtiontuen lajeihin, minkä vuoksi se voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa.

⁽²¹⁾ Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9) ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen 12 päivänä tammikuuta 2001 annettu komission asetus (EY) N:o 70/2001 (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33).

⁽²²⁾ Se, että tavoite on yhteisön tasolla tunnustettu suotavaksi, ei sinänsä riitä oikeuttamaan sen saavuttamiseksi ehdotettua valtiontukea. On huomattava, että Lissabonissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä ehdotettiin valtiontuen vähentämistä ja riskipääoman lisäämistä.

⁽²³⁾ Esim. (EYVL L 74, 10.3.1998, s. 19, ja EYVL C 68, 6.3.1996, s. 6).

⁽²⁴⁾ Menetelmään voisi kuulua takauksen myöntämisen kustannuksiin perustuva laskelma. K.s. päätös 28.2.2001 asia N 551/2000 (Saksa): BTU – pääomasijoitukset pieniin teknologiayrityksiin (EYVL C 117, 21.4.2001, s. 14 ja erityisesti s. 17).

V.6 Komissio kuitenkin katsoo, ettei riskipääomatoimenpiteitä voida todeta yhteismarkkinoille soveltumattomiksi ainoastaan sillä perusteella, että ne eivät ole nykyisten suuntaviivojen mukaisia, eikä myöskään edellä mainittujen vaikeuksien perusteella. Komissio on jo eräissä päätöksissään joutunut harkitsemaan, voidaanko riskipääomatoimenpiteet hyväksyä ja millä edellytyksillä. Edellä mainittujen vaikeuksien osalta se on todennut seuraavaa:

- a) Kustannuksilla, jotka nykyisten suuntaviivojen nojalla ovat tukielpoisia, on vähemmän merkitystä monille uusille tai innovatiivisille yrityksille. Sitä paitsi tällaiset kustannukset voidaan useimmiten rahoittaa lainapääomalla. Oman pääoman tarve taas ei yleensä liity ainoastaan omaisuuteen vaan myös yrityksen käynnistys- tai laajentumisvaiheessa syntyvään käyttöpääoman tarpeeseen.
- b) Yhteyden puuttuminen tukielpoisiin kustannuksiin, sellaisena kuin ne määritellään nykyisissä säännöissä, ei ole välttämättä todiste toimintatuesta, jonka katsotaan olevan yrityksen tavanomaisia toimintakustannuksia kattavaa tukea, jonka tarkoituksena on ainoastaan pitää yritys toiminnassa. Tuen, jolla on yrityksen perustamisen tai laajentumisen kannalta selkeä kannustava vaikutus, ei voida katsoa olevan toimintatukea tässä merkityksessä, ja sen vuoksi se voidaan eräin edellytyksin hyväksyä.
- c) Sijoittajille myönnetyn tuen osalta toimenpidettä ei voida pitää yhteismarkkinoille soveltumattomana yksinomaan sen vuoksi, että yksityisen sektorin eli markkinasijoittajien mukanaolo tekisi toimenpiteestä niille ja investoinnin kohteena oleville yrityksille myönnettyä valtiontukea. Kun valtion tekemä pääomansiirto on valtiontukisääntöjen mukainen, komissio katsoo, että sellainen toimenpide olisi hyväksyttävä, joka tarjoaa muille talouden toimijoille edes pienen kannusteen vastaavan siirron tekemiseen, vaikka teknisesti kyseessä olisikin kyseisille toimijoille myönnetty tuki.

VI Peruste riskipääomatoimenpiteiden hyväksymiselle EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a, c ja d alakohdan nojalla

VI.1 Komissio voi hyväksyä riskipääomatoimenpiteet, jotka eivät täytä voimassa olevissa säännöissä esitettyjä edellytyksiä, ennen kaikkea sillä perusteella, että pk-yritysten, erityisesti vastaperustettujen, merkittävimpiä ongelmia ovat pääoman- ja luotonsaantivaikeudet. Tärkeimmät syyt ovat rajalliset tiedonhankintamahdollisuudet, sijoittajien ja luottolaitosten taipumus välttää riskejä sekä pk-yritysten tarjoamien vakuuksien rajallisuus⁽²⁵⁾. Esteenä pääoman saamiselle voi olla myös se, että toimenpiteen kustannukset ja toiminnan vakautta koskevien edellytysten täyttämiseen liittyvät kustannukset ovat tarjotun pääoman määrään nähden korkeat.

VI.2 Kuten edellä (I.7) todetaan, komissio on nähnyt, että ”riskipääomatoimenpiteiden julkisella rahoituksella on vain rajallinen rooli markkinoilla havaittavien ongelmien ratkaisukeinona”. Markkinoiden toiminnan riittämättömyys voidaan määritellä tilanteeksi, jossa markkinamekanismin epätäydellisyyden vuoksi ei päästä taloudelliseen tehokkuuteen. Markkinoiden toiminnan riittämättömyys voi ilmetä joko järjestelmän kyvyttömyytenä tuottaa haluttuja hyödykkeitä (tässä tapauksessa riskipääomamarkkinoita) tai voimavarojen virheellisenä jakautumisena, jota voidaan parantaa siten, että joidenkin kuluttajien asema parantuu eikä kenenkään asema heikkene. Koulutus-, tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvät sivuvaikutukset johtavat markkinoiden toiminnan riittämättömyyteen, joka oikeuttaa valtiontuen myöntämisen näihin toimintoihin.

VI.3 Talousteorian mukaan markkinat toimivat tavallisesti josakin mielessä puutteellisesti lukuun ottamatta täydellisen kilpailun olosuhteita: markkinoiden toiminnan riittämättömyyden käsite varataankin käytettäväksi tapauksissa, joissa uskotaan tapahtuneen vakavaa voimavarojen virheellistä jakautumista. Riskipääomamarkkinoiden kannalta on olemassa kaksi pääasiallista markkinoiden puutteellisuuden syytä, jotka vaikuttavat erityisesti pk-yritysten ja kehityksensä varhaisvaiheessa olevien yritysten mahdollisuuksiin saada riskipääomaa ja voivat oikeuttaa julkiseen tukeen:

- a) Epätäydellinen tai epätasainen informaatio: mahdollisten sijoittajien on vaikea saada luotettavaa tietoa pk-yrityksen tai uuden yrityksen liiketoimintanäkymistä. Varsinkin, jos nämä ovat mukana hyvin innovatiivisissa tai riskialttiissa hankkeissa, epätäydellinen informaatio pahentaa riskin arviointiin liittyviä ongelmia.
- b) Liiketoimen kustannukset: pienet sopimukset ovat sijoitusrahastoille vähemmän houkuttelevia, koska sijoituksen arviointi- ja muut kustannukset ovat suhteessa suuremmat kuin suurissa sopimuksissa.

VI.4 Komission mielestä nämä tekijät voivat johtaa markkinoiden toiminnan riittämättömyyteen, joka voi oikeuttaa valtiontuen. Tämän suhteen on kuitenkin oltava varovainen. Vaikka laina- ja pääomarahoitushakemuksia hylätään, se ei sinänsä todista, että markkinat eivät toimisi. Komissio uskoo, että yhteisön riskipääomamarkkinat eivät yleisesti ole epäonnistuneet⁽²⁶⁾. Se kuitenkin myöntää, että joidenkin sijoitusmuotojen kohdalla, yritysten elinkaaren tietyissä vaiheissa ja mahdollisesti tiettyjen EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisten toimintojen kohdalla on markkina-aukkoja. Lisäksi se myöntää, että EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisilla tukialueilla on erityisongelmia. Näiden puutteiden ja ongelmien olemassaolo tunnustetaan jossakin määrin myös nykyisissä valtiontukisäännöissä, ja komissio on edelleen valmis soveltamaan nykyisiä sääntöjä mahdollisuuksien mukaan myös riskipääomatoimenpiteisiin.

⁽²⁵⁾ Ks. komission asetus (EY) N:o 70/2001.

⁽²⁶⁾ Raportti riskipääomaa koskevan toimintasuunnitelman edistymisestä, KOM(2000) 658 lopullinen, 18. lokakuuta 2000, 3 kappale.

VI.5 Komissio edellyttää, että markkinoiden toiminnan riittämättömyydestä on todisteita, ennen kuin se hyväksyy nykyisten sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät riskipääomatoimenpiteet. Se saattaa kuitenkin hyväksyä nämä toimet, jos kokonaan tai osittain valtiontuella rahoitettavina riskipääomatoimenpiteinä yritykselle myönnettävä rahoituserä on suuruudeltaan enintään 500 000 euroa tai perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisella tukialueella 750 000 euroa tai perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisella tukialueella 1 miljoona euroa ⁽²⁷⁾. Tämä johtuu siitä, että komissio pitää pienten liiketoimien kohdalla uskottavampana väitettä, jonka mukaan markkinat eivät tarjoa rahoitusta, koska siitä aiheutuisi suuria käsittelykustannuksia. Markkinoiden toiminnan toteaminen riittämättömäksi ei kuitenkaan muuta tietyn toimenpiteen tukiluonnetta eikä tarvetta arvioida sen soveltuvuutta erityisesti VIII kohdan perusteella.

VI.6 Jos markkinoiden toiminta on todettu epäonnistuneeksi, komissio tutkii, onko valtiontukitoimenpide suhteutettu olettuihin markkinoiden toiminnan epäonnistumiseen, joka sillä on tarkoitus korjata. Näin pyritään varmistamaan, että kilpailun vääristyminen on mahdollisimman vähäistä. Komissio katsoo, että tämä voidaan parhaiten saavuttaa toimenpiteillä, jotka riittävät juuri ja juuri varmistamaan riittävän pääoman saannin markkinasijoittajilta ja joiden ansiosta sijoituspäätökset tehdään kaupalliselta pohjalta ja sellaisin ehdoin, jotka ovat mahdollisimman paljon tavanomaisissa markkinaolosuhteissa käytettyjen ehtojen kaltaisia.

VI.7 Riskipääomatoimenpiteet voidaan toteuttaa monessa erilaisessa muodossa ja jäsenvaltioiden suunnittelemat mekanismit ovat suhteellisen tuoreita, tämän takia komissio ei voi määritellä tiukkoja perusteita kyseisten toimenpiteiden hyväksyttävyyden arvioinnille. Se on kuitenkin määritellyt tietyt tekijät, joiden se arvioinnissaan katsoo olevan joko myönteisiä tai kielteisiä. Nämä tekijät esitellään VIII kohdassa. Perusteiden jakaminen tällä tavoin vahvistaa kaikkien sellaisten riskipääomatoimenpiteiden merkitystä, jotka ovat tai voivat olla valtiontukea ja joista näin ollen on ennen täytäntöönpanoa ilmoitettava komissiolle EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan nojalla, jollei niille ole myönnetty jonkin asetuksen, esimerkiksi IV.7 kohdassa mainitun asetuksen, nojalla myönnetty poikkeusta ilmoittamisvelvollisuudesta ⁽²⁸⁾. Jos komissio on saanut täydellisen ennakkoilmoituksen, joka osoittaa, että toimenpiteeseen sisältyy useita myönteisiä tekijöitä eikä lainkaan kielteisiä tekijöitä, komissio pyrkii tekemään siitä pika-arvion niiden määräaikojen kuluessa, joista säädetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 659/1999 ⁽²⁹⁾.

⁽²⁷⁾ Kuuden kuukauden sisällä maksettujen erillisten pääomaerien katsotaan kuuluvan samaan erään samoin kuin eri erien pitemmänkin ajan kuluessa, jos niiden maksamiseen on sitouduttu samanaikaisesti yhden tukitoimen osina.

⁽²⁸⁾ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin 7 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98 (EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1) nojalla annetulla asetuksella.

⁽²⁹⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

VII Tukitoimenpiteen muoto

VII.1 Komissio katsoo, että tukitoimenpiteen muoto on yleensä jäsenvaltion valittavissa. Tämä koskee myös riskipääomatoimenpiteitä. Kuten VIII kohdassa selitetään, komissio arvioi näiden toimenpiteiden osalta muun muassa sitä, kannustetaanko niillä markkinaperiaatteella toimivia sijoittajia tarjoamaan riskipääomaa kohdeyrityksille ja tehdäänkö nämä investointipäätökset kaupalliselta pohjalta (eli pyritäänkö niillä voittojen maksimointiin). Komissio pitää seuraavassa lueteltuja välineitä sijoittajille kohdistettuina kannusteina, joilla voidaan saavuttaa halutut tavoitteet. Näin ollen niihin suhtaudutaan jäljempänä VIII kohdassa esitettyjen perusteiden nojalla myönteisesti siinä tapauksessa, että niiden on todettu olevan valtiontukea.

- a) Sellaisten *sijoitusrahastojen* (pääomasijoitusrahastojen) muodostaminen, joissa valtio on osakkaana, sijoittajana tai jäsenenä. Valtio voi olla mukana muita sijoittajia epäedullisemmin ehdoin.
- b) Pääomasijoitusrahastoille myönnettävät *avustukset*, joilla katetaan osa niiden hallintokustannuksista.
- c) Riskipääomasijoittajille tai pääomasijoitusrahastoille perustettavat *muut rahoitusvälineet*, joilla tarjotaan lisäpääomaa sijoituksia varten.
- d) Riskipääomasijoittajille tai pääomasijoitusrahastoille myönnettävät *takaukset*, joilla katetaan osa investoinnin tappioista, taikka sijoittajille tai rahastoille riskipääomainvestointeihin myönnettävien lainojen takaukset ⁽³⁰⁾.
- e) Riskipääomasijoitusten tekemiseen sijoittajille myönnettävät *veroedut*.

VII.2 Komissio ei aio hyväksyä seuraavassa jaksossa esitettyjen perusteiden nojalla sellaisia toimenpiteitä, joilla yritykselle voidaan tarjota pääomaa ainoastaan lainojen (toisijaisten lainojen tai pääomalainojen) tai muiden sellaisten välineiden muodossa, joilla sijoittajalle/lainantantajalle taataan kiinteä vähimmäistuotto joko rahaston tai muiden keinojen avulla. Tällainen pääoman tarjoaminen ei ole alaviihteessä 1 esitetyn määritelmän mukaista riskipääomaa, ja komissio katsoo, että tällaisten toimenpiteiden arvioimiseen riittävät nykyiset säännöt, koska niissä otetaan huomioon tukielementin laskeminen sekä yhteys tukikelpoisiin kustannuksiin.

⁽³⁰⁾ Jälkimmäinen esimerkki on yksi Yhdysvaltojen pienyritysten hallinnon (US Small Business Administration) pienten yritysinvestointiyhtiöiden (Small Business Investment Companies) hyväksi käyttämistä interventiokeinoista.

VII.3 Komissio ei aio hyväksyä jäljempänä esitettävien perusteiden nojalla sellaisia tapauskohtaisia toimenpiteitä, joilla pääomaa tarjotaan yksittäiselle yritykselle.

VIII Yhteismarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteet

VIII.1 Kuten VI kohdassa selitetään, arviointiperusteet jaetaan myönteisiin ja kielteisiin tekijöihin. Kaikki tekijät eivät ole samanarvoisia, ja seuraavassa luettelossa tärkeimmät tekijät on mainittu ensimmäisenä. Mikään yksittäinen tekijä ei ole välttämätön eikä mitä hyvänsä niiden yhdistelmää voida yksistään pitää riittävänä yhteismarkkinoille soveltuvuuden varmistamiseksi. Joissakin tapauksissa tekijöiden soveltuvuus ja niille annettava paino voivat riippua toimenpiteen muodosta. Komissio ottaa arvioinnissaan huomioon toimenpiteen alueelliset erityispiirteet ja tutkii, onko se yleisesti oikeasuhteinen.

Toimenpiteitä arvioidaan kullakin tasolla. Tapauksissa, joissa yritykselle tarjottavaan riskipääomaan liittyy kustannuksia, jotka ovat tukikelpoisia joidenkin voimassa olevien suuntaviivojen tai tukikehysten nojalla, yksittäisen yritykselle myönnetyn tuen arvioinnissa voidaan soveltaa niissä esitettyjä sääntöjä vaihtoehtona jäljempänä mainituille periaatteille, kuten II.3 ja V.2 kohdassa mainitaan. Jos toimenpide kuitenkin merkitsee tukea myös sijoittajille, tukea on vielä arvioitava jäljempänä kuvailtujen periaatteiden mukaisesti.

VIII.2 Kun VI.5 kohdassa määriteltyjä liiketoimien koon enimmäismääriä noudatetaan ja kun vain sijoittajat (tai sijoitusväline) ovat valtiontukitoimenpiteen edunsaajia, valtiotuki on yhteismarkkinoille sopivaa, mikäli se on suhteessa sillä ratkaistaviin kustannushaittoihin, kuten pienten sijoitusten analysoinnin ja hallinnoinnin korkeampiin suhteellisiin kustannuksiin. Jäljempänä VIII.3 kohdassa esitettäviä määräyksiä noudatetaan arvioitaessa, täytyykö tämä edellytys.

Komissio edellyttää selvää osoitusta markkinoiden toiminnan riittämättömydestä tapauksissa, joissa VI.5 kohdassa määritellyt liiketoimien koon enimmäismäärät ylitetään.

VIII.3 Kun markkinoiden toiminta on todettu riittämättömäksi, komissio tarkastelee seuraavia tekijöitä arvioidessaan riskipääomatoimenpidettä perustamissopimuksen valtiontukimääräysten nojalla:

Myönteisenä pidetään sijoitusten rajoittamista kokonaan, tai jos se ei ole mahdollista, suurimmalta osaltaan

i) pienyrityksiin ⁽³¹⁾ tai mikroyrityksiin ja/tai

ii) käynnistys- ja muussa alkuvaiheessa oleviin tai tukialueilla sijaitseviin keskiuuriin yrityksiin ⁽³²⁾.

Käynnistys- ja alkuvaiheen ohittaneiden keskiuuriin yritysten rahoitukseen on sovellettava yritys-kohtaista koko toimenpiteen kattavaa kokonaisrahoituksen rajaa. Myös liiketoimien koon rajaamista (eli alle 500 000 euroon tai perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisilla tukialueilla 750 000 euroon tai perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisilla tukialueilla 1 miljoonaan euroon) pidetään myönteisenä tekijänä.

Toimenpiteet on kohdistettava riskipääomamarkkinoiden riittämättömyyteen. Jos toimenpiteellä tarjotaan pääoma- tai välirahoitusta yrityksille, tätä pidetään myönteisenä. Toimenpiteitä, joilla tarjotaan rahoitusta muussa muodossa tai joilla ei näytä olevan merkittävää kannustavaa vaikutusta (eli kun niillä tuetaan riskipääomasijoituksia, jotka olisi toteutettu myös ilman kyseisiä toimenpiteitä), pidetään kielteisinä. Näin voi tapahtua, jos lisärahoitusta myönnetään yritykselle, joka on saanut jo yhden tuetun pääomasijoituserän.

Sijoituspäätösten tulee perustua voitto-odotuksiin. Sijoituksen tuoton ja sijoituspäätöksistä vastuussa olevien saaman palkkion välistä yhteyttä pidetään myönteisenä tekijänä. Tämän edellytyksen oletetaan täyttyvän seuraavissa tapauksissa:

i) kohdeyrityksiin sijoitettava pääoma on peräisin yksinomaan markkinatalous-sijoittajilta, jotka tekevät omat sijoituspäätöksensä ja tuki on ainoastaan kannustanut niitä tekemään juuri kyseisen sijoituksen.

ii) Toimenpiteisiin liittyy merkittävä määrä markkinatalous-sijoittajien pääomaa, jota sijoitetaan kaupallisiin perusteisiin (eli voiton saamiseksi) suoraan tai välillisesti ⁽³³⁾ kohdeyritysten pääomaan.

⁽³¹⁾ Sellaisena kuin ne on määritellään 3 päivänä huhtikuuta 1996 annetussa suosituksessa (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4).

⁽³²⁾ Euroopan riskipääomayhdistys (European Venture Capital Association) määrittelee käynnistysrahoituksen sellaiseksi rahoitukseksi, jota tarjotaan yrityksille tuotekehittelyä ja alkumarkkinointia varten. Yritykset voivat olla perustamisvaiheessa tai niiden toiminta on voinut jatkua jonkin aikaa, mutta ne eivät ole vielä myyneet tuotettaan kaupallisesti. Muun alkuvaiheen rahoituksen yhdistys määrittelee rahoitukseksi tutkimus- ja tuotekehitysvaiheessa olevalle yritykselle tai yritykselle, joka on päättänyt tuotekehitysvaiheen ja tarvitsee lisärahoitusta ennen kaupallisen tuotannon ja myynnin aloittamista. Tällaiset yritykset eivät vielä tuota voittoa.

⁽³³⁾ Välillisesti toteutettavalla rahoituksella tarkoitetaan rahastojen tai muiden sijoitusvälineiden kautta tehtyjä sijoituksia.

Rahastojen kohdalla, kun jokaista toimenpidettä tarkastellaan sen omien ansioiden perusteella ja komission arvioon vaikuttavat muut tekijät, pidetään ”merkittävänä” vähintään 50 prosentin osuutta rahaston pääomasta, tukialueilla toteutettavien toimenpiteiden osalta 30 prosentin osuutta. Muita myönteisiä tekijöitä voivat olla seuraavat:

- i) ammattimaisen sijoitusrahaston hoitajan ja rahaston osakkaiden välinen sopimus, jossa määrätään, että hoitajan saama palkkio riippuu tuloksesta, ja jossa määritetään rahaston tavoitteet ja sijoitusten suunniteltu kesto;
- ii) markkinasijoittajien edustus päätöksenteossa;
- iii) parhaiden käytänteiden ja viranomaisvalvonnan soveltaminen rahaston hoitoon.

Kielteisenä pidetään tällaisen tekijän puuttumista, sillä silloin ei ole todistetta siitä, että sijoituspäätös on tehty kaupallisin perustein. Tämä koskee yleensä pienimuotoisia toimenpiteitä, jotka koskevat ainoastaan harvoja ja taloudellisesti kannattamattomia hankkeita ja jotka on toteutettu ainoastaan tai pääasiassa rahoituksen tarjoamiseksi tietyllä ennalta määrättylle yritykselle.

Sijoittajien ja sijoitusrahastojen välisen kilpailun vääristyminen on minimoitava. Komissio suhtautuu myönteisesti sijoittajiin sovellettavien ”edullisten ehtojen” määrittämiseksi järjestettävään tarjouskilpailuun sekä siihen, että näitä ehtoja voidaan soveltaa myös muihin sijoittajiin. Muihin sijoittajiin soveltaminen voidaan toteuttaa sijoitusrahaston käynnistämisen yhteydessä sijoittajille suunnattuna julkisena tarjouskilpailuna tai ohjelmana (esim. takausohjelmana), joka pidetään pidempään avoinna uusille markkinoille tulijoille. Toimenpiteen muodosta riippu, miten myönteinen tekijä voidaan saada aikaan. Komissio suhtautuu kuitenkin kielteisesti tilanteeseen, jossa ei estetä yksittäisiä sijoittajia saamasta liian suurta korvausta, tai jossa julkinen sektori kantaa kokonaisuudessaan tappioriskit ja/tai jossa hyödyt päätyvät kokonaisuudessaan muille sijoittajille.

Alakohtainen näkökulma. Monet yksityiset rahastot kohdistavat sijoituksensa erityisiin innovatiivisiin teknologioihin tai jopa aloihin (esimerkiksi terveydenhoito, tietotekniikka, kulttuuri). Komissio voi hyväksyä alakohtai-

suuden, jos se on sekä kaupallisesti että julkisen politiikan kannalta johdonmukaista. Koska komissio kuitenkin suhtautuu alakohtaisiin valtiontukiin erityisesti ylikapasiteetista kärsivillä herkkillä aloilla aina vain kielteisemmin, toimenpiteiden ulkopuolelle on nimenomaisesti jätettävä laivanrakennuksen ja EHTY-alojen tuki.

Liiketoimintasuunnitelman perusteella tehtävät sijoitukset. Jokaista investointia koskeva liiketoimintasuunnitelma, joka sisältää yksityiskohdat tuotteesta, myynnistä ja kannattavuuden kehityksestä ja jossa arvioidaan ennalta hankkeen elinkelpoisuutta, on tavanomainen ammattimaisessa rahaston johtamisessa harjoitettu kaupallinen käytäntö, johon komissio suhtautuu myönteisesti. Toimenpiteisiin, joissa valtiolle ei anneta mahdollisuutta irtautua suorasta tai välillisestä osuudestaan yrityksessä, suhtaudutaan kielteisesti.

Tukitoimenpiteiden kumuloitumista yhteen yritykseen on vältettävä. Jos toimenpiteellä myönnetään tuke investoinnin kohteena oleville yrityksille, komissio voi edellyttää, että jäsenvaltio sitoutuu arvioimaan ja rajoittamaan riskipääomatoimenpitein rahoitettaville yrityksille muussa muodossa myönnettävää valtiontukea. Rajoitus koskee myös hyväksytyjä tukiohjelmaa. Jos jäsenvaltio ei sitoudu siihen, että yritykset eivät saa muuta kuin vähämerkityksistä valtiontukea, jäsenvaltion olisi ehdotettava komissiolle tällaisten muunmuotoisten toimenpiteiden osalta, että komissio tutkii ja hyväksyy toimenpiteen tukiosuudesta kohtuullisen arvion, jota käytetään kasaantumissääntöjen soveltamisessa. Kun yritykselle tällaisella riskipääomatoimenpiteellä myönnettyä pääomaa käytetään alkuinvestointien, tutkimus- tai kehityskustannusten taikka muiden suuntaviivojen nojalla tukikelpoisiksi todettujen kustannusten rahoittamiseen, jäsenvaltion on otettava huomioon riskipääomatoimenpiteeseen sisältyvä tukielementti soveltaessaan kulloiseenkin tapaukseen liittyviä tuen enimmäismääriä.

IX Loppumääräykset

Komissio aikoo soveltaa tämän tiedonannon sisältämiä ehtoja viisi vuotta. Koska tässä tiedonannossa kuitenkin poiketaan aiemmista valtiontukien valvonnan menetelmistä ja koska se käsittelee yhteisön taloudessa nopeasti kehittyvää alaa, komissio varaa itselleen oikeuden muuttaa lähestymistapaansa kokemuksen perusteella. Tarvittaessa se voi myös esittää lisäselvennyksiä suhtautumisestaan erityiskysymyksiin.

Erityisluonnetta koskevista todistuksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2082/92 8 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu rekisteröintihakemuksen julkaiseminen

(2001/C 235/04)

Tämä julkaiseminen sisältää oikeuden vastustaa rekisteröintiä mainitun asetuksen 8 ja 9 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Väitteet hakemusta vastaan on tehtävä jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen välityksellä viiden kuukauden kuluessa julkaisemisesta. Julkaiseminen perustellaan seuraavilla tekijöillä, erityisesti 4 kohdan 4.2, 4.3 ja 4.4 alakohdalla, joiden mukaan hakemus katsotaan perustelluksi asetuksessa (ETY) N:o 2082/92 tarkoitettulla tavalla.

NEUVOSTON ASETUS (ETY) N:o 2082/92

ERITYISLUONNETTA KOSKEVAN TUOTTEEN REKISTERÖINTIHAKEMUS

Asiakirjan kansallinen numero: –**1. Toimivaltainen viranomainen:**

Nimi: Maa- ja metsätalousministeriö

Osoite: PL 30

FIN-00023 Valtioneuvosto

Puhelin (358-9) 16 01

Telekopio (358-9) 160 91 66.

2. Hakijaryhmittymä:

2.1 Nimi: Suomen Kalaruoan Ystävät ry.

2.2 Osoite: PL 132

FIN-00251 Helsinki

Puhelin (358-9) 49 75 86

2.3 Kokoonpano: tuottajia/jalostajia ( ) muita (x).

3. Tuotelaji: Leipomotuotteet**4. Yhteenveto tavaraerittelystä:**

(yhteenveto 6, artiklan 2 kohdan edellytyksistä).

4.1 **Nimi:** Kalakukko4.2 **Erityinen tuotanto- tai valmistustapa:** Kalakukon valmistus koostuu kahdesta eri työvaiheesta: taikinakuoresta ja täytteestä.*Taikinakuoren valmistus*

Jauhot (pääosa ruista, hieman vehnää ja mahdollisesti myös ohraa) - sekoitetaan keskenään, vettä lisätään varoen ettei taikinasta tule liian löysä. Lisätään suolaa ja voisulaa. Taikinassa, jossa jauhojen määrä on 1 kg, on voisulan määrä 80–100 g. Tämän jälkeen taikinasta muotoillaan joko pyöreä tai soikion muotoinen levy. Sen halkaisija voi olla 15–40 cm ja paksuus keskeltä 1,5 cm, ohentuen hieman reunoihin päin. Taikinalevyn keskelle voidaan ripotella vielä noin 1 rkl ruisjauhoja ehkäisemään kaloista ja sianlihasta valuvan nesteen vuotamisen kuoren läpi.

Täyte

Täytteeksi tulevat puhdistetut, kuivaksi pyyhityt kalat asetellaan huolellisesti taikinallevyn keskelle tiiviiksi keoksi (pienet kalat kuten ahven, muikku, särki ja kuore kokonaisina, iso kala kuten lohi fileinä). Kalakerrosten väliin ripotellaan suolaa ja asetellaan voimakareita. Kalakeko peitetään sianlihan kylkisiivuilla, ja sen päälle ripotellaan 1 tl suolaa.

Seuraava vaihe on kalakukon ummistaminen. Taikinallevyn reunat käännetään täytteen päälle sivuilta molemmin puolin. Sauma tiivistetään vedessä kostutetuina sormin. Tämän jälkeen kukko ummistetaan kääntämällä taikinallevyn päädyt keon päälle. Viimeisenä työvaiheena kukko siloitellaan veistä ja vettä apuna käyttäen pyöreäksi tai soikeaksi.

Paistaminen tapahtui ennen leivinuunin jälkilämmössä, jossa kalakukko sai hautua koko yön. Nyky menetelmin kalakukkoa paistetaan ensin 250–300-asteisessa uunissa 20 minuuttia – 1 h tarkkaillen ettei kuori halkea. Kuorta paikataan taikinalla tarvittaessa. Tämän jälkeen kalakukko otetaan uunista pois ja uunin lämpötila lasketaan 125–150 °C:seen. Kalakukko voidellaan voisulalla ja kääritään mahdollisesti folioon. Matalalämpöisessä uunissa alkaa kalakukon täytteen kypsyminen, mikä kestää 4–6 tuntia. Hautumisen jälkeen kalakukko käärittiin perinteisesti vielä villavaatteeseen tai sanomalehteen, jonka sisällä se jälkikypsyi 2–3 tuntia. Nykyään jälkikypsytyks tapahtuu alle 100-asteisessa uunissa.

Kalakukkoa ei saa paistaa korkeassa lämpötilassa, koska se saa aikaan kuivahkon, kovakuorisen kukon, joka ei vastaa aistein havaittavalla laadultaan perinteistä kalakukkoa.

Paistamisen aikana lämpötila kalakukon sisällä nousee yli 65 °C:seen, jolloin tuoreessa kalassa ja muissa raaka-aineissa olevat, hajottavat entsyymit ja mikrobit menettävät aktiivisuutensa. Kylmässä varastoituna ja hyvin suojattuna kalakukko säilyy hyvin.

Nykyaikaisen kalakukon hyvä laatu ja säilyvyys varmistetaan omavalvonnan sekä paistotapahtuman jälkeisen nopean jäädyttämisen, suojaavan pakkauksen ja alhaisen varastointilämpötilan avulla.

- 4.3 **Perinteinen luonne:** Kalakukon leivontatavan katsotaan alkaneen kalastus- ja metsästyselinkeinojen väistyessä maanviljelytalouden tieltä. Niinsanotun Järvi-Suomen alueella haluttiin saada hyötykäyttöön ruokakulttuurin pienet, muuten vaikeastivalmistettavat kalalajit kuten muikku, ahven, särki ja kuore. Tällöin keksittiin hauduttaa nämä kalat ruisjauhotaikinasta leivotun kuoren sisällä. Lisäksi siankasvatuksen yleistyessä keksittiin rasvaisten sianlihakylkisiivujen lisäävän energiapitoisuutta ja antavan makua kalakukolle. Kalakukko on ollut täydellinen eväsruokapaketti metsä- ja maataloustyötä tekeväälle suomalaiselle, joka päivällä on tehnyt työtä kaukana kotoa.

Kalakukon valmistamisessa yhdistyvät kalan ja lihan kypsentäminen perinteisellä tavalla. Perimätiedon mukaan kalakukon valmistaminen alkoi Savossa ja Karjalassa jo keskiajalla.

Toisen maailmansodan jälkeen osa Karjalaa jouduttiin luovuttamaan silloiselle Neuvostoliitolle ja siellä asuneet muuttivat eri puolille Suomea. Kalakukon valmistustaito ja perinne levisivät näin koko Suomen alueelle. Kalakukon perinteinen suosio on kuitenkin edelleenkin suurin Suomessa Savon ja Karjalan maakunnissa.

- 4.4 **Tuotekuvaus:** Kalakukko on pyöreä tai soikion muotoinen leivänomainen paistos. Siinä on tiivis, paksuhko ruisleipäkuori, jonka pintakerros on ensin kovetettu ja tiivistetty lyhytaikaisella paistolla korkeassa lämpötilassa. Kuori sulkee kala- ja sianlihatäytteen paiston ja haudutuksen ajaksi pakkaukseksi, jonka sisällä täyte hautuu kypsäksi, meheväksi ja pehmeäksi.

Paksuhko kuori suojaa täytettä kuljetuksen, varastoinnin ja myynnin aikana kuivumiselta (ja mikrobeilta). Kuori ja sisus täydentävät toisiaan ja muodostavat ateriakokonaisuuden.

4.5 Erityisluonteen täyttymisen edellyttämät vähimmäisvaatimukset ja valvontamenetelmät

Tarkastus koskee seuraavia seikkoja:

Valmistusvaiheessa varmistetaan tuotantolaitoksessa, että kuoritaikina kaulitaan kohdan 4.2 mukaisesti pyöreäksi tai soikeaksi taikinalevyksi ja että täytteeksi tulevat kalat asetetaan tiiviiksi keoksi kuoritaikinan keskelle ja peitetään sianlihan kylkisiivuilla sekä että kalakukko ummistetaan kääntäen taikinalevyn reunat täytteen päälle, sillä nämä ovat tuotteen perinteisen valmistusmenetelmän kannalta määrääviä tekijöitä.

Valmistusvaiheessa varmistetaan tuotantolaitoksessa, että kalakukot paistetaan kohdan 4.2 mukaisesti ensin korkeassa lämpötilassa (250–300 °C) ja tämän jälkeen matalammassa lämpötilassa (125–150 °C ja lopuksi haudutetaan alle 100 asteen lämmössä. Oikeanlainen paisto aikaansaa kalakukon mehevyyden ja vaikuttaa siten sen makuun.

Lopullisesta tuotteesta otetaan näytteitä tuotantolaitoksessa ja jakeluportaassa tuotteen aistinvaraisen ja kemiallisten ominaisuuksien määrittelemiseksi (virallisia standardimenetelmiä, kuten IDF ja ISO käyttäen) sekä bakteerien määrän laskemista varten mikrobiologisten ominaisuuksien määrittämiseksi.

5. Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukainen varauspyyntö: kyllä

EY N:o: S/EI/00013/98.08.26.

Täydellisen asiakirjan vastaanottopäivä: 7. heinäkuuta 2000.

III

(Tiedotteita)

EUROOPAN PARLAMENTTI

*Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä C 235 E julkaistut kirjalliset kysymykset ja vastaukset**(2001/C 235/05)*

Nämä tekstit ovat saatavilla:

EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex>**CELEX:** <http://europa.eu.int/celex>
